

Araştırma makalesi / Research article • DOI: 10.48071/sbuhemsirelik.1242705

Hemşirelik Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine Yönelik Tutumlarının Meslek Seçimine Etkisinin Belirlenmesi¹

Determination of the Effect of Nursing Students' Attitudes Towards Gender Roles on Career Choice

Berna BAYIR² , Beyza Nur AY³ , Hamza ÖZCİHAN⁴

Yazarların ORCID numaraları / ORCID IDs of the authors:

B.B. 0000-0003-1304-7767; B.N.A. 0000-0003-1229-0909; H.O. 0000-0002-4556-6185

¹Bu çalışma 23-25 Eylül 2022 tarihinde Konya'da düzenlenen 7. Uluslararası 18. Ulusal 7. Uluslararası 18. Ulusal Hemşirelik Kongresinde, 23-25 Eylül 2022 tarihinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

²KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Konya

³T.C. Sağlık Bakanlığı Konya Şehir Hastanesi, Dahili Yoğun Bakım Kliniği, Konya

⁴T.C. Sağlık Bakanlığı Konya Numune Hastanesi, Ameliyathane Bölümü, Konya

Sorumlu yazar / Corresponding author: Berna BAYIR,
E-posta: berna.bayir@karatay.edu.tr

Geliş tarihi / Date of receipt: 26.01.2023

Kabul tarihi / Date of acceptance: 28.05.2023

Atıf / Citation: Bayır, B., Ay, B.N., ve Özcihan, H. (2023) Hemşirelerin yaşam boyu öğrenme motivasyonlarının belirlenmesi. *SBÜ Hemşirelik Dergisi*, 5(2), 107-114. doi: 10.48071/sbuhemsirelik1242705

ÖZ

Giriş: Toplumun hemşirelik mesleğine cinsiyetçi yaklaşımının o toplumda yetişen öğrencilerin görüşlerini ve öğrencilerin hemşirelik mesleğine uygunluklarını etkileyebileceği düşünülmektedir.

Amaç: Araştırmada hemşirelik bölümü öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarının meslek seçimi üzerine etkisini belirlemek amaçlandı.

Yöntem: Kesitsel ve ilişki arayıcı tipte bir araştırmadır. Evreni hemşirelik bölümü öğrencileri oluşturdu. Araştırma örneklemini 226 öğrenci oluşturdu. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Toplumsal Cinsiyet Rollerine Tutum Ölçeği, Hemşirelik Meslek Seçimi Ölçeğiyle toplandı. Verilerin analizinde tek yönlü varyans, korelasyon ve regresyon analizleri kullanıldı.

Bulgular: Öğrencilerin %96'sı 18-25 yaş aralığında, %81,9'u çekirdek aile yapısına sahipti. Bu öğrencilerin sırasıyla 37,30 ± 3,83 ve 37,50 ± 3,59 ortalamaları ile en yüksek Eşitlikçi Cinsiyet Rolü alt boyutu ortalamasına sahip olduğu belirlendi. Mesleki Uygunluk alt boyutunda en yüksek ortalamalar 6,82 ± 1,75 ile 18-25 yaş grubunda olan 7,11 ± 1,61 ile İç Anadolu Bölgesinde yaşayan öğrenciler aldı. Eşitlikçi cinsiyet rolü ile mesleki uygunluk alt boyutları arasında, Geleneksel Cinsiyet Rolü ile Yaşamsal Nedenler alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki belirlendi (p = 0,05). Aile türü değişkeninin ve mesleği isteyerek seçmenin, Hemşirelik Meslek Seçimi Ölçeği üzerine etkisi olduğu bulundu (p = 0,05).

Sonuç: Aile türü değişkeninin ve mesleği isteyerek seçmenin mesleki uygunluk üzerine etkisi olduğu görüldü. Eşitlikçi Cinsiyet Rolü alt boyutu ile Mesleki Uygunluk, Geleneksel Cinsiyet Rolü ile Yaşamsal Nedenler alt boyutu arasında pozitif bir ilişki olduğu belirlendi. Bu doğrultuda toplumsal cinsiyet rollerinin hemşirelik mesleğine uygunluk üzerine etkisi olabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet rolü; hemşirelik eğitimi; halk sağlığı; hemşireliği; meslek eğitimi; toplum sağlığı.

ABSTRACT

Introduction: The society's sexist approach to the nursing profession may affect the views of students raised in that society and the suitability for the nursing profession.

Aim: The study aimed to determine the effect of nursing students' attitudes towards gender roles on their choice of profession.

Method: It is a cross-sectional and correlational study. The population was made up of nursing students. The sample constituted 226 students. Data were collected using Personal Information Form, Gender Roles Attitude Scale, and Nursing Career Choice Scale. Analyses were done using One-way variance, correlation, and regression analyses.

Results: The students mostly (96%) were between the ages of 18-25 and 81.9% had a nuclear family structure. These students had the highest Egalitarian Gender Role sub-dimension mean of 37.30 ± 3.83 and 37.50 ± 3.59, respectively. In the sub-dimension of Vocational Suitability, the highest averages were found in the 18-25 age group with 6.82 ± 1.75 and in students living in Central Anatolia Region with 7.11 ± 1.61. There was a significant relationship between Egalitarian Gender Role and Vocational Suitability sub-dimensions, and between Traditional Gender Role and Vital Reasons sub-dimensions (p = 0.05). Family type and choosing the profession willingly influenced the Scale of Vocational Choice in Nursing (p = 0.05).

Conclusion: Family type and voluntary choice of profession influenced occupational suitability. There was a positive relationship between the Egalitarian Gender Role and Occupational Congruence, and between the Traditional Gender Role and Survival Reasons sub-dimensions. Gender roles may affect on suitability for the nursing profession.

Keywords: Community health; gender role; nursing education; public health nursing; vocational education.

Bu eser, Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

Giriş

Cinsiyet kavramının hem biyolojik hem de toplumsal açıdan birçok konuda önemli işlevleri vardır. Türk Dil Kurumuna göre cinsiyet tanımı "Bireye, üreme işinde ayrı bir rol veren ve erkekle dişiği ayırt ettiren yaradılış özelliği, eşey, cinslik, seks" şeklinde yapılmaktadır (Türk Dil Kurumu [TDK], 2023). Toplumsal cinsiyet erkekler ve kadınlara verilmiş olan sorumluluklar ve roller olarak tanımlanmaktadır. Toplumsal cinsiyet, hayatın her aşamasında insan yaşamını farklı yönleriyle etkilemektedir. Yaşam sürecindeki kaynaklara ulaşım konusunda kadın ve erkek ayrımlarının olabildiği ve bunun cinsiyet ayrımcılığı olarak tanımlandığı bilinmektedir (Pekel, 2019). Cinsiyet ayrımcılığı "Genellikle eğitim veya iş yaşamında bireye erkek veya kadın olduğu için farklı tutum ve davranışlar içinde olma" şeklinde ifade edilir (TDK, 2023). Yaşadığımız toplumda sıklıkla karşımıza çıkan bu ayrımcılığı ve toplumsal cinsiyetçi yapıyı incelemek gerekmektedir (Pekel, 2019). Yaşam bilimcileri, dişiler ve erkekler arasındaki farkı, doğumdan sonraki sürecin ana belirleyicisi olarak yorumlamaktadır (Acar Savran, 2019). Diğer taraftan yaşanan toplum, cinsiyete göre kişilere toplumsal roller tanımlanmaktadır ve bu roller cinsiyetlere göre bazı sorumluluklar getirirken eşitsizliklerin temelini de oluşturmaktadır. Tüm hayatımızı etkisi altına alan, özellikle eğitim ve meslek hayatımızda yerini alan aile içi roller, toplumsal cinsiyet kavramının temel taşlarıdır ve aslında bize içinde yaşadığımız toplum tarafından öğretilmiştir. Birçok uluslararası veya ulusal toplantıda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden en fazla etkilenen mesleğin, hemşirelik olduğundan söz edilmiştir. Bu konu ilk olarak 1995 yılında Pekin'de düzenlenen "4. Dünya Kadın Konferansı"nda bahsedilmiştir (Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu, 1995). Bu etkinin en büyük nedenlerinden biri toplum tarafından hemşirelik mesleğinin bir kadın mesleği olarak algılanmasıdır. Bu durumun hemşirelik mesleğinin içinde de yer alan şefkat gösterme, bakım verme gibi rollerin toplum tarafından kadına yakıştırılmış olmasından kaynaklandığı bilinmektedir (Kahraman, Ozansoy Tunçdemir ve Özcan, 2015; Zeren ve Köşgeroğlu, 2020).

Hemşirelik mesleğinin tanımı göz önüne alındığında neden toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin mesleğe yansımaları olduğu tartışılabilir. Uluslararası Hemşireler Birliğinin 2002 yılındaki tanımına göre hemşirelik; bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeye yardım eden ve hastalık halinde iyileştirme ve rehabilite edici uygulamalara katılan bir meslektir (International Council of Nursing [ICN], 2002). Tanıma göre cinsiyetçi bir yaklaşımın olmadığı görülmektedir. Tarihsel sürece bakıldığında bu meslekte, zannedilenin aksine erkek hemşirelerin de azımsanmayacak düzeyde görev aldıkları bilinmektedir. Orta Çağ Dönemi Bizans ve Romalılarda özellikle askerlerin ve şövalyelerin sağlığından erkek hemşireler sorumlu tutulmuştur. Ancak 1800'lü yıllarda gerçekleşen Kırım Savaşı'nda modern hemşirelik gündeme gelmiş ve artık mesleğin sembolü olarak görülen Florence Nightingale'den sonra bu alanda çoğunlukla kadınlar yer almıştır (Liminana-Gras, Sanchez-Lopez, Román ve Corbalan-Berna, 2013). Türkiye'deki gelişmeler incelendiğinde 1954 yılında çıkan Hemşirelik Kanunu'nda hemşire tanımı yapılırken "kadın" kavramı kullanılarak erkeklerin hemşire unvanına sahip olması engellenmiştir. Uzun süre yasada bulunan tanımda "kadın" ifadesi kalmıştır (Hemşirelik Kanunu, 1954). Ancak 2007 yılının Nisan ayında yasa yeniden düzenlenmiş ve hemşirelik tanımından "ka-

dın olmak" şartı kaldırılmıştır (Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 2007). Gelişmeler ışığında erkek hemşirelerin de meslekte yerini almasıyla beraber toplumun hemşireliğe cinsiyetçi bir bakış açısıyla yaklaşmasının azaldığına şahit olunmaktadır. Özellikle ataeril bir kültürden gelen Türkiye toplumunda bakım vermenin kadın görevi olarak algılanması ve hemşirelik mesleğinin bu nedenle sadece kadınlara özgü bir meslek gibi görülmesi bu araştırmanın gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu görüşün hemşirelik mesleğini tercih eden öğrenciler üzerinde nasıl etkiler yaratabileceği merak konusu olmuştur.

Amaç

Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarının meslek seçimine etkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırma Soruları

1. Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ve mesleki uygunluk düzeyleri bazı ailesel ve demografik özelliklerine göre farklılaşmakta mıdır?
2. Hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin toplumsal cinsiyetçi rolleri ile hemşirelikte meslek seçimi arasında ilişki var mıdır?
3. Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rolleri tutumları ve bazı demografik özelliklerinin hemşirelik meslek seçimi üzerine etkisi var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Tasarımı

Yapılan bu araştırma analitik araştırma türlerinden kesitsel tipte ilişki arayıcı bir araştırmadır.

Araştırmanın Yapıldığı Yer

Bu araştırma Kasım 2021 - Ekim 2022 tarihleri arasında, Konya'da bulunan bir vakıf üniversitesinin hemşirelik bölümünde gerçekleştirildi.

Araştırma Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini hemşirelik bölümünde öğrenim gören 320 öğrenci oluşturdu. Evren büyüklüğü belli olan grup için örneklem büyüklüğü G-Power analiz yöntemiyle hesaplandı. G-Power analizinde alınması gereken en düşük değer hesaplamasında gücün 0,80 alfa katsayısının 0,05 ve etki büyüklüğünün 0,37 olması varsayımı ile örneklem büyüklüğünün en az 153 olması gerektiği belirlendi. Hemşirelik bölümünde öğrenim gören ve 18 yaşın üstünde olan öğrencilerle, dersin akademisyeninden izin alınarak ders bitimlerinde görüşüldü. Araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 226 öğrenci örneklem grubunu oluşturdu. Küme örnekleme yöntemi düşünülerek her sınıf bir küme olarak belirlendi. Araştırmaya katılan öğrenci grupları her sınıf için demografik özellikler açısından benzer özelliğe sahip homojen gruplardı. Bu nedenle bütün öğrencilere araştırmaya katılma şansı verildi.

Araştırmanın bağımlı değişkenini öğrencilerin meslek seçimine yönelik verdikleri karar oluştururken, öğrencilerin ailesel özellikleri, demografik özellikleri ve toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumları bağımsız değişkenlerini oluşturdu.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ile toplandı.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, demografik özelliklerin yer aldığı, açık uçlu ve kapalı uçlu sorulardan oluşmaktadır. Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini değerlendirmek amacıyla oluşturulan formda yaş, cinsiyet, doğduğu yer, algılanan gelir düzeyi, eğitim durumu, medeni durum, aile türü, ebeveynlerin eğitim düzeyi, sosyal güvence, şu anda yaşadığı yer, ailenin yaşadığı bölge, kronik hastalık, mesleğe yönelik bilgilere ulaşma yöntem/araçları ile ilgili toplam 13 sorudan oluşan bir formdur.

Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği: Ölçek 2011 yılında Simge Zeyneloğlu ve Fusun Terzioğlu tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilen bu ölçek 38 maddeden oluşmaktadır. 5'li likert tipte olan ölçek, üniversite öğrencilerine uygulanan, yanıtları 1 puan "Tamamen katılmıyorum" 5 puan "Tamamen katılıyorum" şeklinde tasarlanmış bir ölçektir. Toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin geleneksel tutum cümleleri, olumlu tutum cümlelerinin tersi yönde puanlanmıştır. Bu durumda "Tamamen katılıyorum" için 1 puan, "katılıyorum" için 2 puan, "kararsızım" için 3 puan, "tamamen katılmıyorum" için 4 puan "katılmıyorum" ve "kesinlikle katılmıyorum" için 5 puan verilmektedir. Ölçekte Eşitlikçi Cinsiyet Rolü, Kadın Cinsiyet Rolü, Evlilikte Cinsiyet Rolü, Geleneksel Cinsiyet Rolü ve Erkek Cinsiyet Rolü olmak üzere toplam beş alt boyut bulunmaktadır. Ölçekten en az 38 en fazla 190 puan alınabilir. Katılımcıların aldığı toplam puan ortalaması 95 ya da üzerinde olursa, ağırlıklı olarak eşitlikçi tutumun benimsendiği anlaşılmaktadır. Ancak bu puan ortalaması 95'in altında olursa katılımcıların geleneksel anlayışı benimsediği ifade edilmektedir. Bu değerlendirme yalnızca toplam puan üzerinden yapılmaktadır. Ölçeğin toplam puanından elde edilen Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0,92 olarak belirtilmiştir (Zeyneloğlu ve Terzioğlu, 2011). Bu araştırmadan elde edilen Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı değeri 0,77'dir.

Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği: Zysberg ve Berry (2005)'in geliştirdikleri bu ölçeğin, Türkçe geçerlilik güvenilirlik çalışması Önlere ve Saraçoğlu (2010) tarafından yapılmıştır. %0 ile %100 arası, 17 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte "mesleki uygunluk" ve "yaşamsal nedenler" olmak üzere iki alt boyut bulunmaktadır. Ölçek seçeneklerinden "öğrencinin meslek seçiminde etkili olmadığı" seçeneği %0 ve "öğrencinin meslek seçiminde en önemli etkidir" seçeneği %100 olarak düşünülerek derecelendirilme yapılmaktadır. Kullanılan bu ölçek tanılama amaçlı değildir. Bu nedenlerle alınan puan aralıklarının ifade ettiği bir anlam yoktur. Hemşirelik öğrencileri için uyarlanan bu ölçeğin, toplam ölçek ve alt ölçek puanları katılımcıların ölçeğe verdikleri puanların toplamının, ölçekteki soru sayısına bölünmesiyle elde edilmektedir. Orijinal ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı değerleri Mesleki Uygunluk alt boyutu için 0,77, Yaşamsal Nedenler alt boyutu için 0,78'dir (Önlere ve Saraçoğlu, 2010). Bu araştırmada toplam ölçek puanına göre elde edilen Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı değeri 0,73'tür.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmaya başlamadan önce araştırmanın yapıldığı KTO Ka-

ratay Üniversitesi İlaç ve Tıbbi Cihaz Dışı Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay alındı (Tarih:13/07/2021 ve Sayı No:2021/017). Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği için geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarını yapan yazarlardan ölçek kullanım izinleri alındı. Araştırmanın yapıldığı ilgili üniversitesinin rektörlüğünden ve sağlık yüksekokulu müdürlüğünden yazılı ve sözlü izinler alındı. Katılımcılardan bilgilendirilmiş onamlar ile imzalı onayları alınarak, gönüllülük esasına göre araştırmaya katılmaları sağlandı. Araştırmanın her aşamasında Helsinki Bildirgesi doğrultusunda hareket edildi.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri Kasım 2021-Ocak 2022 tarihleri arasında toplandı. Kullanılan formlar kâğıt kullanım oranını azaltmak için araştırmacılar tarafından bir platform üzerinden online paylaşımaya uygun hale getirildi. Araştırmacılar verileri, bölüme ait sınıflara giderek ders bitiminde sosyal medya aracılığıyla online topladı. Araştırma kriterlerine uyan öğrencilerin, oluşturulan formları doldurmaları yaklaşık 10-15 dakika sürdü.

Verilerin Değerlendirilmesi

Elde edilen verilerin istatistiksel analizi için SPSS 24.0 (Statistical Package For Social Science) paket programı kullanıldı. Normal dağılımı için Kolmogorov-Smirnov testi yapıldı. Demografik özelliklerin ilişkilendirilmesinde sayısal değerlerin normal dağılıma uygunluk kontrolüne bakıldı. Araştırmanın istatistiksel analizinde yüzdelik, frekans değerleri kullanıldı. Veriler normal dağılıma uyduğundan tek yönlü varyans analizi, Post Hoc Tukey, regresyon ve korelasyon analizleri kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık için $p < 0,05$ kabul edildi.

Bulgular

Katılımcıların %96'sının 18-25 yaş aralığında, %83,6'sının kadın ve %78,3'ünün aileleriyle yaşayan öğrenciler olduğu görüldü. Hemşirelik öğrencilerinin %81,9'unun çekirdek aile yapısına sahip, %64,2'sinin algılanan gelir düzeyinin dengeli olduğu, %65'inin Türkiye'nin İç Anadolu Bölgesinde yaşadığı belirlendi. Hemşirelik mesleğine yönelik sorular yöneltildiğinde %78,8'inin bölüme isteyerek geldiği görüldü. Öğrencilerin %96,9'unun hemşirelik mesleğini sadece kadın mesleği olarak görmediği, %36,7'sinin akrabaları bir hemşirenin olduğu belirlendi. Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutumu Ölçeği toplam puan ortalamasının $98,22 \pm 10,21$ (min = 70, maks = 142), Hemşirelik Mesleği Seçimi Ölçeği toplam puan ortalamasının $5,93 \pm 1,14$ (min = 1,54, maks = 8,79) olduğu görüldü (Tablo 1).

Hemşirelik Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları ve Mesleki Uygunluk Düzeylerinin Bazı Ailesel ve Demografik Özelliklere Göre Karşılaştırılması

Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının, yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı fark gösterdiği görüldü ($p < 0,05$). Yaş değişkenine göre kadın cinsiyet rolü alt boyutu hariç tüm alt boyutlar ve toplam ölçek puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p < 0,05$). Değişkenler arasındaki fark Tukey post hoc analizi ile incelendi. Görülen farkın 18-25 ile 26-35 yaş aralığındaki öğrenciler arasında olduğu belirlendi. Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları aile türü değişkenine göre de-

Tablo 1: Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Sosyo-Demografik Özellikleri (n = 226)

Özellikler	n	%	
Yaş (yıl)	18-25 yaş	217	96,0
	26-35 yaş	7	3,1
	≥ 36 yaş	2	0,9
Cinsiyet	Kadın	189	83,6
	Erkek	37	16,4
Kaldığı yer	Aile evinde	177	78,3
	Yurtta	25	11,1
	Ev arkadaşıyla	11	4,9
	Diğer	13	5,8
Aile türü	Geniş aile	30	13,3
	Çekirdek aile	185	81,9
	Bölünmüş aile	11	4,9
Algılanan gelir düzeyi	Gelir giderden az	45	19,9
	Gelir gidere eşit	145	64,2
	Gelir giderden fazla	36	15,9
Büyüdüğü bölge	İç Anadolu	147	65,0
	Güneydoğu	17	7,5
	Karadeniz	5	2,2
	Akdeniz	24	10,6
	Marmara	8	3,5
	Doğu Anadolu	13	5,8
	Ege	12	5,3
Bölümü tercih etme durumu	İsteyerek	178	78,8
	Zorunluluk	48	21,2
Hemşireliğin kadın mesleği olduğunu düşünme	Evet	7	3,1
	Hayır	219	96,9
Akraba hemşire varlığı	Evet	83	36,7
	Hayır	143	63,3
	Ort ± SS	Min - Maks	
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	98,22 ± 10,21	70 - 142	
Hemşirelik Mesleği Seçimi Ölçeği	5,93 ± 1,14	1,54 - 8,79	

Ort: Ortalama; SS: Standart Sapma; Min: Minimum; Maks: Maksimum

ğ erlendirildiğinde aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p < 0,05$). Tukey post hoc analizine göre bu farkın çekirdek aile ile geniş aile yapıları arasında olduğu görüldü. Aile türlerinin eşitlikçi cinsiyet rolü alt boyutu ortalamaları ve kadın cinsiyet rolü alt boyutu ortalamaları arasında fark olduğu belirlendi ($p < 0,05$) (Tablo 2). Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyete yönelik tutumları, diğer değişkenlerle karşılaştırıldığında aralarında anlamlı fark olmadığı belirlendi ($p > 0,05$).

Hemşirelik öğrencilerinin mesleki uygunluk alt boyutu puanları ile bazı demografik değişkenleri kıyaslandığında yaş değişkeni-

ne göre istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu belirlendi ($p < 0,05$). Bu farkların 18-25 ve 26-35 yaşlar arasındaki öğrencilerle, 36 yaş ve üzerinde olan öğrencilerin ortalamaları arasında olduğu belirlendi ($p < 0,05$). Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği toplam puanına göre kıyaslandığında aynı şekilde 36 yaş ve üzerindeki öğrencilerin puanları hem 18-25 yaş grubunun hem de 26-35 yaş grubunun ortalama puanlarına kıyasla önemli düzeyde daha düşüktü ($p < 0,05$) (Tablo 3).

Hemşirelik öğrencilerinin çocukluk döneminde yaşadıkları bölgeye göre mesleki uygunluk alt boyut ortalamaları değerlendirildiğinde istatistiksel olarak önemli farklar olduğu belirlendi ($p < 0,05$). Bulgular Tukey post hoc analizine göre değerlendirildiğinde belirlenen farkın İç Anadolu bölgesinde yaşayan hemşirelik öğrencileri ile Akdeniz bölgesinde yaşayanlar arasında olduğu görüldü. İç Anadolu Bölgesinde yaşayan öğrencilerin Mesleki Uygunluk alt boyut puan ortalamaları ve Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği toplam puan ortalamaları önemli düzeyde daha yüksekti ($p < 0,05$) (Tablo 3). Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği puanları diğer sosyo-demografik değişkenlere göre değerlendirildiğinde anlamlı bir fark olmadığı görüldü ($p > 0,05$).

Hemşirelik Bölümünde Öğrenim Gören Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ile Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği Ortalamaları Arasındaki İlişki

Tablo 4 incelendiğinde Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeğinin alt boyutları ile Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğinin alt boyutları arasında pozitif yönlü düşük düzeyde ilişki olduğu belirlendi ($p < 0,05$). Eşitlikçi cinsiyet rolü düzeyi ile mesleki uygunluk arasında ($r = 0,160$), yaşamsal nedenler alt boyutu ile geleneksel cinsiyet rolü alt boyutu ($r = 0,191$) ve ölçek genel toplam puanı ($r = 0,172$) arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($p < 0,05$).

Hemşirelik Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ortalamaları ve Bazı Demografik Özelliklerinin Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği Ortalamaları Üzerine Etkisi

Basit doğrusal regresyon analizi sonucuna göre regresyon modelinde değişkenlerin etkisi olmadan Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği ortalamasının $4,23 \pm 1,70$ puan aralığında olduğu belirlendi ($p = 0,014$). Regresyon analiziyle değişkenlerin Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği ortalaması üzerindeki etki düzeyi değerlendirildiğinde; aile türünün toplam ölçek ortalamasını $0,47 \pm 0,18$ puan azaltma etkisine sahip olduğu ($p = 0,009$), bölümü tercih etme durumunun ise $0,88 \pm 0,18$ puan düşürme etkisine sahip olduğu görüldü ($p = 0,000$). Bu değişkenlerin, Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği ortalamasına etkisi istatistiksel olarak anlamlı ($F = 4,239, p = 0,000$) olup, sonuçların %43'ünü istatistiksel olarak açıkladığı belirlendi ($R = 0,439$). Sonuçlar bize bölüme isteyerek gelen ve çekirdek aile yapısına sahip olan bireylerin mesleki uygunluğunun daha yüksek olduğunu göstermektedir (Tablo 5).

Tartışma

Toplumsal cinsiyet kavramı, erkek veya kadınların yetiştiği topluma ve kültüre göre davranışlarını belirledikleri bir olgudur. Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutum-

Tablo 2: Hemşirelik Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeğinin Bazı Değişkenlere Göre Varyans Analizi (n = 226)

Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği			Ort ± SS	Min-Maks	Kareler Ortalaması	F#	p
Yaş †	Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	18 - 25 yaş	37,30 ± 3,83	22 - 40	47,625	3,223	0,042*
		26 - 35 yaş	33,85 ± 4,29	27 - 40	14,779	Post hoc §	
		≥ 36 yaş	34,50 ± 2,12	33 - 36		p = 0,053	
	Kadın Cinsiyet Rolü	18 - 25 yaş	23,12 ± 2,94	16 - 31	2,568	0,292	0,747
		26 - 35 yaş	22,28 ± 2,92	18 - 26	8,809		
		≥ 36 yaş	23,50 ± 6,36	19 - 28			
	Evlilikte Cinsiyet Rolü	18 - 25 yaş	13,51 ± 2,91	8 - 33	35,298	3,975	0,020*
		26 - 35 yaş	16,57 ± 4,99	11 - 25	8,881	Post hoc §	
		≥ 36 yaş	15,50 ± 0,70	15 - 16		p = 0,022	
	Geleneksel Cinsiyet Rolü	18 - 25 yaş	14,41 ± 5,46	8 - 40	222,721	7,433	0,001**
		26 - 35 yaş	21,14 ± 5,87	1 - 28	29,963	Post hoc §	
		≥ 36 yaş	23,00 ± 5,65	19 - 27		p = 0,004	
	Erkek Cinsiyet Rolü	18 - 25 yaş	9,49 ± 3,41	6 - 24	40,920	3,410	0,035*
		26 - 35 yaş	12,71 ± 4,99	6 - 18	11,999	Post hoc §	
		≥ 36 yaş	12,00 ± 2,82	10 - 14		p = 0,043	
Toplam	18 - 25 yaş	97,86 ± 9,94	70 - 142	363,712	3,571	0,030*	
	26 - 35 yaş	106,57 ± 14,06	91 - 119	101,839	Post hoc §		
	≥ 36 yaş	108,50 ± 13,43	99 - 118		p = 0,066		
Aile Türü †	Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	Geniş	35,13 ± 5,18	22 - 40	72,512	4,982	0,008**
		Çekirdek	37,50 ± 3,59	22 - 40	14,556	Post hoc	
		Bölünmüş	37,27 ± 3,03	33 - 40		p = 0,005	
	Kadın Cinsiyet Rolü	Geniş	21,76 ± 2,50	16 - 27	31,977	3,742	0,025*
		Çekirdek	23,33 ± 2,95	16 - 31	8,545	Post hoc	
		Bölünmüş	22,90 ± 3,47	18 - 28		p = 0,001	
	Evlilikte Cinsiyet Rolü	Geniş	14,56 ± 4,99	8 - 33	15,398	1,700	0,185
		Çekirdek	13,47 ± 2,61	8 - 27	9,059		
		Bölünmüş	13,54 ± 1,86	12 - 17			
	Geleneksel Cinsiyet Rolü	Geniş	15,30 ± 5,14	9 - 28	21,300	0,670	0,513
		Çekirdek	14,70 ± 5,72	8 - 40	31,769		
		Bölünmüş	13,00 ± 5,42	8 - 27			
	Erkek Cinsiyet Rolü	Geniş	9,73 ± 4,24	6 - 24	2,235	0,181	0,835
		Çekirdek	9,56 ± 3,43	6 - 22	12,345		
		Bölünmüş	10,18 ± 2,52	6 - 14			
Toplam	Geniş	96,50 ± 12,11	70 - 142	66,065	0,632	0,532	
	Çekirdek	98,58 ± 9,96	77 - 137	104,508			
	Bölünmüş	96,90 ± 8,78	86 - 118				

Ort: Ortalama; SS: Standart Sapma; Min: Minimum; Maks: Maksimum; †One way ANOVA Varyans analizi; ‡F:İki varyans arasındaki F değerini gösterir; §Post hoc: Üçlü değişkenlerin yaş değişkenindeki 18-25 ile 26-35 yaşlar arasındaki ikili karşılaştırmalarının p değeri; || Post hoc: Üçlü değişkenlerin geniş aile ile çekirdek aile arasındaki ikili karşılaştırmalarının p değeri; *p < 0,05; ** p < 0,01

larının meslek seçimine etkisinin belirlenmesine yönelik yapılan araştırmadan elde edilen veriler, literatür doğrultusunda tartışıldı.

Araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin toplumsal cinsiyet rolleri ölçeği toplam puan ortalamalarının 98,22 ± 10,21 ile eşitlikçi bakış açısını benimsedikleri görüldü. Eşitlikçi yaklaşımın 18-25 yaş aralığında olan öğrencilerde ve çekirdek aile yapısına sahip olan grupta daha yüksek olduğu görülürken, büyük yaş

gruplarında ve geniş ailede yaşayan katılımcılarda ortalamaların daha düşük olduğu belirlendi. Başar ve Demirci'nin (2018) yaptığı çalışmada öğrencilerin yaşları ilerledikçe toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarının olumsuz yönde değiştiği belirtilmiştir (Başar ve Demir, 2018). Aydın Özkan ve Şimşek Küçükkeleşçi (2019) yaptıkları çalışmada 20 yaşın üstündeki ve 20 yaşın altındaki üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet tutumları arasında fark olmadığını belirtmişlerdir. Bu araştırmanın sonuç-

Tablo 3: Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeğinin Bazı Değişkenlere Göre Varyans Analizi (n = 226)

Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği			Ort ± SS	Min-Maks	Kareler Ortalaması	F *	p
Yaş[†]	Mesleki Uygunluk	18 - 25 yaş	6,82 ± 1,75	0,91 - 10,	11,321	3,568	0,030*
		26 - 35 yaş	7,12 ± 2,49	4,27 - 9,55	3,173		
		≥ 36 yaş	3,50 ± 1,09	2,73 - 4,27			
	Yaşamsal Nedenler	18 - 25 yaş	5,06 ± 1,50	0,67 - 9,17	3,913	1,760	0,174
		26 - 35 yaş	5,92 ± 1,21	4,17 - 7,67	2,224		
		≥ 36 yaş	3,91 ± 0,82	3,33 - 4,50			
	Toplam	18 - 25 yaş	5,94 ± 1,11	23 - 153	6,196	4,893	0,008**
		26 - 35 yaş	6,52 ± 1,45	72 - 151	1,266		
		≥ 36 yaş	3,70 ± 0,95	50 - 74			
Çocukluk dönemi yaşanan bölge[†]	Mesleki Uygunluk	İç Anadolu	7,11 ± 1,61	2,82 - 10,00	10,355	3,395	0,003**
		Güneydoğu	5,89 ± 2,51	0,91 - 9,73	3,050		
		Akdeniz	5,95 ± 1,65	2,73 - 9,64			
		Marmara	5,40 ± 2,11	1,64 - 8,64			
		Doğu Anadolu	6,93 ± 1,93	3,00 - 9,55			
		Ege	6,78 ± 1,97	2,73 - 8,91			
		Karadeniz	6,58 ± 1,16	4,91 - 7,73			
	Yaşamsal Nedenler	İç Anadolu	5,13 ± 1,45	0,67 - 9,17	4,133	1,890	0,084
		Güneydoğu	4,95 ± 1,34	2,17 - 8,00	2,187		
		Akdeniz	5,27 ± 1,28	3,33 - 8,50			
		Marmara	5,64 ± 2,00	2,83 - 8,00			
		Doğu Anadolu	4,93 ± 1,59	2,67 - 7,67			
		Ege	3,80 ± 1,91	1,00 - 7,00			
		Karadeniz	5,50 ± 1,02	4,33 - 6,50			
	Toplam	İç Anadolu	6,12 ± 0,98	62 - 153	3,079	2,441	0,026*
		Güneydoğu	5,42 ± 1,69	23 - 142	1,262		
		Akdeniz	5,61 ± 1,05	70 - 148			
		Marmara	5,52 ± 1,68	35 - 133			
		Doğu Anadolu	5,93 ± 1,33	51 - 151			
		Ege	5,29 ± 1,30	50 - 130			
		Karadeniz	6,04 ± 1,02	81 - 124			

Ort: Ortalama; SS: Standart Sapma; Min: Minimum; Maks: Maksimum; [†]One way ANOVA Varyans analizi; [†]F: İki varyans arasındaki ölçüm değerini gösterir; [§]Post hoc: Üçlü değişkenlerin 18-25 yaş aralığı ile 36 yaş ve üzeri arasındaki farkın p değeri; ^{||}Post hoc: Üçlü değişkenlerin 26-35 yaş aralığı ile 36 yaş ve üzeri arasındaki farkın p değeri; ^{††}Post hoc: İç Anadolu ile Akdeniz bölgeleri arasındaki p değerini göstermektedir; *p < 0,05; ** p < 0,01

ları, öğrencilerin yaşları ilerledikçe toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumlarının olumsuz yönde değiştiğini göstermiştir. Literatürde yaşın toplumsal cinsiyet bakışını değiştirdiğini destekleyen çalışmalar mevcuttur (Manganaro ve Alozie, 2011; Aktaş, Erkek ve Korkmaz 2018; Başar ve Demirci, 2018). Toplumsal cinsiyet rolleri konusunda eşitlikçi yaklaşımların daha genç grupta olan öğrenciler olduğu görüldü. Modern çağda kadının iş hayatına girmesinin, onların yetiştirdiği çocuklarda eşitlikçi yaklaşımı ortaya çıkardığı ön görülmektedir. Elde edilen bu sonuç kadının iş hayatına girmesi, çekirdek aile yapısının yaygınlaşması, teknoloji ve eğitim seviyesi gibi birçok sebeple açıklanabilir.

Araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu da çekirdek ailede yaşayan hemşirelik öğrencilerinin Eşitlikçi Cinsiyet Roller ve Kadın Cinsiyet Rollerinin anlamlı düzeyde daha yüksek oluşuydu. Benzer şekilde, Kızılkaya ve Murat (2022)'i yine üniversite öğrencileriyle yaptıkları çalışmada geniş ailede yaşayan öğrencilerin geleneksel bakış açısına yatkınlıklarının daha yüksek olduğu ifade edilmiştir (Kızılkaya ve Murat, 2022). Yapılan başka bir çalışmada hemşirelik öğrencilerinin aile tipine ve toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumları arasında negatif ilişki olduğu, geniş ailede yaşayan öğrencilerin toplumsal cinsiyet rolleri tutumunun daha

düşük olduğu belirtilmiştir (Başar ve Demirci, 2018). Literatürde yer alan bilgiler bu araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir. Çekirdek aile yapısı iki kuşağın bir arada yaşadığı aile yapılarıdır. Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin büyük çoğunluğunun çekirdek aile yapısına sahip olduğu görülmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin çekirdek aileye sahip olmalarının, geçmiş kuşaklardan aktarılan geleneksel yapının baskınlığını azalttığı düşünülmektedir. Bu durum Eşitlikçi ve Kadın Cinsiyet Rollerinin daha yüksek çıkma nedenini açıklayabilir.

Hemşirelik öğrencilerinin mesleğe uygunluk düzeyleri değerlendirildiğinde hemşirelik mesleğini tercih ederken geleneksel yönden eşitlikçi yaklaşıma sahip olanların iş bulma kolaylığı veya maddi nedenlerle hemşirelik mesleğini tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Özdemir ve Şahin (2016) yaptıkları çalışmada öğrencilerin hemşirelik mesleğini seçme nedenlerinin %50,7'sinde iş bulma olanağının yüksek olması olduğunu belirtmişlerdir. Bölükbaş (2018)'in yaptığı çalışmada hemşirelik mesleğinin tercih edilmesinde iş bulma olanağının fazla olması ilk sırada yer almıştır. Hemşirelik öğrencilerinin iş bulma kolaylığı veya maddi nedenlerle hemşirelik mesleğini seçtiği sonucu, yapılan benzer çalışmalarla (Bölükbaş, 2018; Özdemir ve Şahin, 2016) paralel-

Tablo 4: Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği ile Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Arasındaki İlişkiler (n = 226)

	Mesleki Uygunluk	Yaşamsal Nedenler	Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü[†]	0,160 0,016*	-0,101 0,130	0,040 0,545
Kadın Cinsiyet Rolü[†]	0,036 0,585	0,120 0,072	0,065 0,331
Evlilikte Cinsiyet Rolü[†]	-0,065 0,327	0,106 0,113	0,029 0,669
Geleneksel Cinsiyet Rolü[†]	-0,125 0,061	0,191 0,004**	0,015 0,819
Erkek Cinsiyet Rolü[†]	-0,119 0,073	0,114 0,086	-0,021 0,754
Toplumsal Cinsiyet Rolü Ölçeği[†]	-0,058 0,388	0,172 0,009**	0,026 0,698

[†]Spearman Korelasyon Katsayısı (r_s); *p < 0,05; **p < 0,01

lik göstermektedir. Araştırmamızda iş bulma kolaylığı veya maddi nedenlerle mesleği seçen öğrencilerin, daha çok toplumda erkek üstünlüğü olduğunu düşünmeyen ve geleneksel yönden de eşit bakış açısına sahip olan öğrenciler olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelikte meslek seçimi ölçeğinden aldıkları ortalamalar uzun süre yaşamış oldukları bölgelere göre değerlendirildiğinde İç Anadolu bölgesinde yaşayan öğrencilerin ortalamasının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Kıraç'ın (2015) hemşirelik öğrencileri ile yaptığı çalışmada mesleğe uygunluk ile yaşanan bölge arasında anlamlı bir fark bulunmadığı görülmektedir. Çalışmalar arasındaki farkın bu araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin yoğunluk olarak İç Anadolu bölgesinden gelmiş olmalarından kaynaklandığı, yanı sıra farklı bir kültürel yapıya sahip olan Akdeniz bölgesinden gelen öğrencilerin de var

oluşunun bu sonucu etkilediği düşünülmektedir.

Araştırmada Eşitlikçi Cinsiyet Rolü ile Mesleki Uygunluk alt boyutları arasında pozitif anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Yanı sıra Geleneksel Cinsiyet Rolü ve Toplumsal Cinsiyet Rolü toplam skoru ile Yaşamsal Nedenler alt boyutu arasında da pozitif anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Regresyon analizi sonuçlarına göre hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği toplam puanı üzerinde bölümü isteyerek seçmenin ve aile türünün de etkili olduğu görülmüştür. Alkaya, Yaman ve Simones (2018) Amerika'da yaptıkları bir çalışmada Amerikalı öğrencilerin hemşirelik mesleğine uygunluk düzeylerinin, Türk öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik mesleğine uygunluk açısından bakıldığında yapılan bir çalışmada öğrencilerin çoğunun (%39,4) hemşirelik mesleğini maddi gelir düzeyi yeterli bulduğu için seçtiğini belirttiği görülmektedir. Bölüm tercihi yaparken kendi kararını kullanabilen, iyi bir hemşire olacağını düşünen ve mesleği sürdürme niyetinde olan öğrencilerin mesleki uygunluğu daha yüksek çıkmıştır (Temel, Bilgiç ve Çelikkalp, 2018). Bu yapıya sahip olan hemşirelik öğrencilerinin eşitlikçi bakış açısına sahip oldukları öngörülmekte ve bu araştırmanın sonucunu desteklediği düşünülmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmada verilerin toplanması için kullanılan soru sayısının öğrenciler tarafından fazla görülmesi, araştırmaya katılım oranlarının azalmasına ve dolayısıyla örneklem grubunun daralmasına neden olmuştur. Araştırmada karşılaşılan başka bir sınırlılık bulunmamaktadır.

Sonuç

Araştırmanın sonunda yaş ortalaması düşük olanların ve çekirdek ailede yaşayanların eşitlikçi cinsiyet rolü bakış açısının daha yüksek olduğu bulundu. Hemşirelik mesleğine uygunluk düzeyi

Tablo 5: Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Demografik Özelliklerin Hemşirelik Meslek Seçimi Üzerine Etkisi (n = 226)

	Standardize Edilmemiş	Standardize Edilmiş		
Bağımsız Değişkenler	B ± SH	Beta	t [†]	p
Sabit	4,232 ± 1,703	-	2,486	0,014*
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü	0,004 ± 0,033	0,122	1,388	0,167
Geleneksel Cinsiyet Rolü	0,002 ± 0,033	0,021	0,129	0,897
Toplumsal Cinsiyet Rolü Toplam Puanı	0,014 ± 0,015	0,125	0,967	0,335
Yaş	-0,030 ± 0,297	-0,007	-0,100	0,921
Cinsiyet	0,028 ± 0,226	0,009	0,124	0,901
Aile türü	-0,465 ± 0,177	-0,170	-2,629	0,009**
Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği				
Algılanan gelir düzeyi	0,069 ± 0,120	0,036	0,574	0,567
Bölüme tercih etme durumu	-0,884 ± 0,176	-0,316	-5,008	0,000**
Kaldığı yer	-0,013 ± 0,092	-0,009	-0,141	0,888
Büyüdüğü bölge	-0,083 ± 0,046	-0,122	-1,795	0,074
Akraba hemşire varlığı	0,290 ± 0,153	0,122	1,891	0,060
Hemşirelik Kadın Mesleğidir	0,237 ± 0,414	0,036	0,572	0,568
	Durbin-Watson [‡] = 1,940			
	R [§] = 0,439			
	F = 4,239 p = 0,000 **			

B: Standardize Edilmemiş Regresyon Katsayısı; SH: Standard Hata; t[†]: Bağımsız gruplarda t testi; ‡: Regresyon Analizi Durbin-Watson değeri; §R: Basit doğrusal regresyon çözümü; ||: Basit Doğrusal regresyon ölçüm değeri; *p < 0,05; **p < 0,01

yüksek olanların da eşitlikçi cinsiyet rolü yüksek, 26-35 yaş aralığında, İç Anadolu bölgesinde yaşamış ve hemşirelik bölümüne isteyerek gelmiş olan katılımcılar olduğu belirlendi. Bu doğrultuda toplumsal cinsiyete dayalı bakış açılarının hemşirelik mesleğini yapmaya uygunluğunu etkilediği görülmektedir. Hemşirelik müfredatlarında kadın erkek eşitliğini destekleyen, insan ilişkileri ve iletişimi kuvvetlendiren, toplumsal cinsiyet konularını ele alan ders içeriklerine ihtiyaç olduğu aşikardır. Buna istinaden hemşirelik müfredatına toplumsal cinsiyet içerikli dersler eklenebilir. Bu derslerle öğrenci hemşirelerde toplumsal cinsiyet açısından farkındalık sağlanabilir. Bundan sonraki araştırmalar için kadın erkek eşitliği içerikli halk eğitimi etkinliğinin incelendiği müdahale araştırmalarına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Etik Kurul: T.C. KTO Karatay Üniversitesi Rektörlüğü Tıp Fakültesi Dekanlığı İlaç ve Tıbbi Cihaz Dışı Araştırmalar Etik Kurulundan etik onay alınmıştır (Tarih: 13.07.2021 ve Sayı No: 2021/017).

Yazarların Katkı Düzeyleri: Çalışma Fikri (Konsepti) ve Tasarımı - BB; Veri Toplama / Literatür Tarama - BB, BNA, HÖ; Verilerin Analizi ve Yorumlanması - BB; Makalenin Hazırlanması - BB, BNA; Yayınlanacak Son Haline Onay Verilmesi - BB, BNA, HÖ.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadıklarını açıklamışlardır.

Kaynaklar

- Acar Savran, G. (2019). *Beden emek tarih diyalektik bir feminizm için* (2. bs). İstanbul: Kanat Kitap.
- Aktaş, S., Erkek, Z.Y., & Korkmaz, H. (2018). An examination of the attitudes of midwives and nurses towards gender roles and the influencing factors. *Journal of Human Sciences*, 15(2), 823-834. doi:10.14687/jhs.v15i2.5343
- Alkaya, S.A., Yaman, Ş., & Simones, J. (2018). Professional values and career choice of nursing students. *Nursing Ethics*, 25(2), 243-252. doi: 10.1177/0969733017707007.
- Aydın Özkan, S., & Küçükkepçe, D.S. (2019). Do university students' personality traits affect their attitudes towards gender roles? *Perspectives in Psychiatric Care*, 55(4), 562-569. doi: 10.1111/ppc.12375.
- Başar, F., & Demirci, N. (2018). Attitudes of nursing students toward gender roles: A cross-sectional study. *Contemporary Nurse*, 54(3), 333-344. doi: 10.1080/10376178.2018.1504623
- Bölükbaş, N. (2018). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen faktörler. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 1(1),10-17.
- Hemşirelik Kanunu (1954, 25 Şubat). *Resmî Gazete* (Sayı: 8647). Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.6283.pdf>
- Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (2007, 2 Mayıs). *Resmî Gazete* (Sayı: 26510). Erişim adresi (30.06.2021): <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/05/20070502-3.htm>
- International Council of Nurses (ICN). (2002). Nursing Definitions;

Definition of Nursing. : Erişim adresi (30.06.2021): <https://www.icn.ch/>

- Kahraman, A.B., Ozansoy Tunçdemir, N. ve Özcan, A. (2015). Toplumsal cinsiyet bağlamında hemşirelik bölümünde öğrenim gören erkek öğrencilerin mesleğe yönelik algıları. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 18(2),108-144.
- Kırağ, N. (2015). Hemşirelik mesleğinin seçiminde ilişkili olan faktörler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 8(4), 226-231.
- Kızılkaya Beji, N., & Murat, M. (2022). University students' attitudes toward gender roles and infertility: A descriptive and correlational study. *Perspectives in Psychiatric Care*, 58(4), 2601-2611. doi: 10.1111/ppc.13100.
- Liminana-Gras, R.M., Sanchez-Lopez, M.P., Román, A.I.S.S., & Corbalan-Berna, F. J. (2013). Health and gender in female-dominated occupations: The case of male nurses. *The Journal of Men's Studies*, 21(2),135-148.
- Manganaro, L.L., & Alozie, N.O. (2011). Gender role attitudes: Who supports expanded rights for women in Afghanistan? *Sex Roles*, 64, 516-529. doi:10.1007/s11199-011-9931-6
- Önler, E., ve Saraçoğlu G.V. (2010). Hemşirelikte meslek seçiminin güvenilirlik ve geçerliliği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Dergisi*, 3(2),78-85.
- Özdemir, F.K., ve Şahin, Z.A. (2016). Hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörler. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, (1), 28-32.
- Pekel, E. (2019). Toplumsal cinsiyet rolleri ve kadının çalışma hayatındaki konumu. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 30-39.
- Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu (1995). İnsan Hakları Belgeleri Birleşmiş Milletler Pekin deklarasyonu. Erişim adresi (30.06.2021): <https://www.ihd.org.tr/birlesmis-milletler-pek-in-deklarasyonu/>
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri (TDK) (2023). Cinsiyet. Erişim adresi (04.03.2023): <https://sozluk.gov.tr/>
- Zeren, F., ve Köşgeroğlu, N. (2020). Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin hemşirelik mesleğine yansımaları. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(3), 293-299. doi:10.37989/gumussagbil.734808
- Zeyneloğlu, S., & Terzioğlu, F. (2011). Development and psychometric properties gender roles attitude scale. *Hacettepe University Journal of Education*, 40,409-420.
- Zysberg, L., & Berry, D. (2005). Gender and students' vocational choices in entering the field of nursing. *Nursing Outlook*, 53(4), 193-198. doi: 10.1016/j.outlook.2005.05.001